

Caritas Christi urget nos

Retrettdag for personer som er engasjert i kirkens diakonale arbeid

Innledning fra Det pavelige råd *Cor unum*

Jubelåret er en mulighet til møter med Gud som setter oss i stand til bedre å tjene våre brødre og søstre. Å møte Guds barmhjertighet betyr for oss at vi også blir barmhjertige overfor våre egne brødre og søstre gjennom våre åndelige og praktiske barmhjertighetsgjerninger. Dette kan videre hjelpe oss til å kjempe mot den åndelige verdsligheten i Kirken, som pave Frans flere ganger har bedt oss om å være vaktsomme overfor.

For at vi skal kunne erfare jubelårets nåde på de stedene vi arbeider og tjener Kirken, har pave Frans bedt Det pavelige rådet *Cor Unum*¹ om å lage et opplegg for åndelig fordypning spesielt rettet mot dem som på ulike måter arbeider i Kirkens diakonale tjeneste. Opplegget skulle være spesielt utarbeidet for bruk i fastetiden, og tema skulle være *Caritas Christi urget nos – Kristi kjærlighet tvinger oss* (2 Kor 5,14).

Om mulig, bør dagen markeres lokalt og i regi av de ulike gruppene som er engasjert i kirkelig diakonal tjeneste. Dette er også siden pave Frans spesielt har ønsket at jubileet på en særlig måte skal feires lokalt. Det er ikke fastsatt en felles dato når det er tenkt at dagen skal markeres universelt. Dette er for å la hver organisasjon, gruppe eller institusjon få legge dette opp etter hva som er deres behov.

For å bidra til å forberede og gjennomføre en slik dag, har Det pavelige råd laget et forslag som utgangspunkt for en markering. Dette kan tilpasses og tilrettelegges etter lokale behov. Forslaget har en liturgisk ramme som har til hensikt å fremme et personlig møte med Herren. Det anbefales at man også legger opp til at de enkelte deltagerne kan gå gjennom Barmhjertighetens dør, som er satt opp lokalt i forbindelse med jubileet.²

Det er lagt opp til at dagen skal ha tre deler: 1) botsandakt med anledning til individuelle skriftemål, 2) gruppesamtaler, og 3) eukaristifeiring.

For botsandakten har Det pavelige råd foreslått et program som inneholder forslag til innledning, to skriftlesninger og én salme fra Salmenes bok, en kateketisk veiledning til hjelp for å forberede seg til individuelt skriftemål samt opplegg for liturgisk feiring av skriftemål, som best gjøres i en fellesskapssetting for å understreke elementet av fellesskap knyttet til våre trosreiser.

For gruppesamtalene er det foreslått spørsmål som kan hjelpe i samtalen rundt hvordan man konkret skal leve ut sin diakonale tjeneste, både i sitt personlige engasjement og i fellesskap med andre.

¹ *Cor unum* er det pavelige rådet som har et særlig ansvar for Kirkens diakonale arbeid.

² I Norge finner man dette i St. Olav domkirke (Oslo), Karmel Totus Tuus (Tromsø)

Under eukaristifeiringen kan man benytte seg av tekstene til *Messe for å be om kjærlighet*.³ Disse tekstene kan – i overensstemmelse med den lokale biskop – benyttes på ukedager. De kan imidlertid ikke benyttes på søndager, obligatoriske festdager og mandag til og med onsdag i Den stille uke.⁴ Det anbefales imidlertid at man benytter seg av lesningene foreslått for den respektive ukedagen, for å beholde karakteren i den bestemte liturgiske tiden man er.

Inkludert i det foreslåtte materialet er også pave Frans' bønn for Barmhjertighetens år, et sitat fra Den katolske kirkes katekisme (KKK nr 2447) som forteller hvordan Kirken forstår barmhjertighet, samt listen over de klassiske syv åndelige og syv fysiske barmhjertighetshandlinger. Man kan også laste ned en plakat med bilde av Jesus, Den gode hyrde, og de syv åndelige barmhjertighetsgjerningene. Alle disse bildene er hentet fra Vatikanmuseets samlinger.

Man er fri til å laste ned, oversette, tilpasse til lokale forhold og bruke alt dette materialet. For ytterligere spørsmål kan man ta direkte kontakt med Det pavelige råd *Cor unum* (corunum@corunum.va; cath-aid@corunum.va).

³ Man finner denne messen i Norsk Missale, s. 825, under *Messer og bønner for forskjellige anliggender*. Tekstene er også å finne på s. 13 i denne stensilen.

⁴ jfr. liturgiske normer i *Generell orientering om Missale romanum*, nr. 332.

Innledning for dagen

De organisasjonene som uttrykker nestekjærlighetens tjeneste i Kirken, er på en spesiell måte involvert i feiringen av Barmhjertighetens jubelår. Dette er siden deres tjeneste er det konkrete, fysiske og direkte uttrykket for den barmhjertighet Herren viser når han leter etter, elsker og tjener menneskene. Han er nærværende i verdenshistorien gjennom disse organisasjonene og deres arbeid.

Det er i sannhet en nåde å få dvelle over den gaven vi stadig mottar – nemlig å bli elsket og selv å elske. Dette gjør vi for at vi ikke skal bli vant til det eller redusere det til størrelsen på menneskehjertet. «Gud er større enn vårt hjerte» (1 Joh 3, 20), og hans nåde i oss jobber for å utvide, styrke og gjøre det til «kjød av vårt kjød». Slik kan det bli en konkret handling, en daglig gave, det brød som nærer oss og som vi bærer frem for Herren daglig.

I bibelsk tid var jubelåret som en «sabbat, et hvileår for landet» (3 Mos 25, 4). Landet som hviler under jubelåret antyder to ting:

- at jubelåret er en mulighet til å erkjenne hva vi gjør for Guds rike og hva vi kan la være å gjøre. Alt for ofte gir vi lik vekt til alt, og vi streber etter ting som i seg selv kan være gode, men som ikke er betydelige;
- at vårt arbeid for Guds rike skal legges med fred i hjertet i Guds hender. Vi skal utføre det med flid, men uten frykt eller bekymring, og vi skal ikke jage etter tiden som aldri strekker til.

I denne tiden vi har fått til bønn og møte med Herren, la oss forsøke å la våre hjerter finne hvile. La hans barmhjertige blikk, hans kjærlighet og hans nåde favne over alt det som er betrodd oss i vårt arbeid.

Uansett hvor mye bonden arbeider, vet han at det er Herren som gir vekst (jfr. 1 Kor 3, 6s). Denne holdningen av tillitsfull overgivelse blir i seg selv en forkynnelse av og et vitnesbyrd om hvordan barmhjertighetens gaver går forut for og opprettholder vår tjeneste.

Jubelåret feirer en barmhjertighet som aldri går trett. Det er en barmhjertighet som alltid leter etter nye måter og nye tegn for å manifestere seg selv på, og den går ut og leter etter dem som tror de ikke trenger den eller er den verdige. Vi er tjenere for en Gud som arbeider for å gjenopprette verdigheten til dem som har mistet den, for å hjelpe de trengende, for å sette oss i stand til å elske og helbrede de sønderknuste og forherdede hjerter. Minnet om Herrens barmhjertighet – som vi i dag ønsker å komme ihu på nytt – forfrisker våre hjerter. Faktisk minner dette oss om at Gud fortsetter å se på oss og elske oss til tross for menneskenes og våre egne synder. Det minner oss om at Gud fremdeles kan – og på en intens måte ønsker – å la godt såkorn vokse i vår åker, selv om den nå er lagt øde. Og i sin tur gjør minnet om Herrens egen barmhjertighet at vi selv blir barmhjertige.

Vi er ofte nådeløse i våre relasjoner, strenge i våre vurderinger og uten håp i våre evalueringer. Av og til bærer vi på eksplisitt eller uuttalt, men dyp, uvilje. Dette står i sterk kontrast til det fredens og tilgivelsens budskap som vi så ofte uttaler.

Jubelåret er en mulighet for en stillferdig og dyp gjenoprettelse av vår indre enhet, slik at vi kan kvitte oss med mer eller mindre forkledt hat som vi bærer i oss. Da kan vi erfare fred i vårt indre siden vi er elsket med en dyp kjærlighet som er større enn noen skuffelse, misunnelse, frustrasjon eller urettferdighet som vi har lidd.

Hjertet får hvile og utvide seg. Ved å slippe til kjærlighet og tilgivelse settes hjertet i stand til selv å tilgi. Vi blir storsinnede og fylt av fred.

Vårt hjerte finner fred når det er aktivt. Men det er mindre hektisk, for det er mer i stand til å la Gud virke, mer i stand til å erkjenne, oppdage og betrakte det Gud gjør for våre øyne, og av og til uten oss.

Vi ønsker i dag å lære å se hvordan vi kan fortsette vår tjeneste på en flittig måte, men med et klarere blikk for de bittesmå tegnene på Kristi kjærlighet. Og vi ønsker å se bedre hvordan Kristus har virket gjennom utallige mennesker og folkeslag, som nærværet av en større kjærlighet.

Vi ber derfor nå om nåde, slik at denne tiden for retrett og bønn vil hjelpe oss å kvitte våre hjerter og vårt sinn med smålighet, bitterhet, hevntanker og splittelser. Måtte vi gjennom denne tiden få større evne til å se Åndens verk i smått og stort, i vår neste og særlig i de små. Måtte vi se Ånden i den enkle, stillferdige helligheten som omgir oss hver gang vi tjener de fattige.

I. Botsandakt med anledning til individuelle skriftemål

Botsandakten kan gjennomføres på ulike måter, men her er det foreslått å bruke tekstene for botsandakt som står i *Vend om*. Det er en uoffisiell, bearbeidet og forkortet versjon av en kirkelig godkjent botsandakt fra Bispekonferansen i USA. Man kan imidlertid også f.eks. bruke tekstene fra s. 623 i *Bønnebok for Den katolske kirke*.⁵ Skriftlesningene som står oppført i den nevnte botsandakten er her byttet ut med forslagene gitt fra *Cor unum*.

Inngangssalme

Prest: † I Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn.

Alle: Amen.

Prest: Herren være med dere.

Alle: Og med din ånd.

Presten innleder kort om andakten og skriftemålet.

Bønn

Prest: La oss be (om Guds nåde så vi ydmykt erkjenner vår synd og vår skyld og vender om til Ham).

Herre, vår Gud, du har samlet oss i din Sønnens navn for å motta din miskunn og nåde i vår nød. Lukk opp våre øyne for å se det onde vi har begått. Rør ved våre hjerter og vend oss om til deg.

Måtte din kjærlighet igjen gjøre til et det synd har adskilt og spredt. Måtte din kraft helbrede og styrke det synd har svekket. Måtte din Ånd oppreise til nytt liv, det synd har lagt øde og dødt.

Inngi oss nye hjerter som elsker deg, og hjelp oss ved din Kirkes tjeneste og i våre liv speile din kjærlighet i verden. Ved Kristus, vår Herre.

Alle: Amen.

1. Lesning

(2 Kor 5, 14-21)

Lektor: Lesning fra Johannes første brev.

Brødre, det er Kristi kjærlighet som driver oss, – fordi vi forstår, at når én er død på alles vegne, så er hans død alles død. Og når han døde for alle, var det for at det å leve ikke lenger skulle bety bare å leve sitt eget liv, men å leve for ham som er død og oppstanden for oss. Og slik betrakter vi nå ikke lenger noen fra rent menneskelig synspunkt. Selv om vi en gang har sett slik også på Kristus, gjør vi

⁵ St. Olav forlag, Oslo, 1990.

det ikke nå mer. Med andre ord: Den som lever i Kristus, er en ny skapning. Det gamle er forbi, noe nytt er blitt til. Og alt dette er Guds verk; gjennom Kristus har han stiftet forlik mellom seg og oss, og så gitt oss i oppdrag å formidle forliket – oss, som vet at det var Gud som var nærværende i Kristus og gjennom ham forsonet verden med seg, i stedet for å kreve den til regnskap for dens misgjerninger, og at han har overlatt budskapet om forsoningen til oss.

Vi kommer altså som Kristi sendemenn, siden det er Guds appell som lyder gjennom oss; på Kristi vegne ber vi: La dere forlike med Gud! Han som ikke kjente til synd, ham har Gud gjort til synd for vår skyld – for at vi i ham skulle bli ett med Guds rettferd.

Slik lyder Herrens ord.

Alle: Gud være lovet.

Responsoriesalme

(Salme 103)

Omkved: Herren er barmhjertig og nådig.

Min sjel, lov Herren,
ja, alt hva i meg er, love hans hellige navn.
Min sjel, lov Herren,
glem ikke alle hans velgjerninger.

Han som forlater dine synder,
som leger dine sår.
Han som løser ditt liv fra graven,
som kroner deg med miskunn og godhet.

Herren griper inn og frelser,
lar alle undertrykte få sin rett.
Han kunngjorde sin vei for Moses,
sin gjerning for Israels folk.

Barmhjertig og nådig er Herren,
langmodig og rik på miskunn.
For så høy som himmelen er over jorden,
er hans miskunn mektig over dem som frykter ham.

Evangelievers

Se, nå er tiden inne, nå er frelsens dag.

Evangelium

(Matt 25, 31-46)

Prest: Herren være med dere.

Alle: Og med din ånd.

Prest: Dette hellige Evangelium står skrevet hos evangelisten Lukas.
Alle: Ære være deg, Herre.

Prest:

På den tid sa Jesus til disiplene sine: «Men når Menneskesønnen kommer i guddomsglans, omgitt av alle sine engler, da skal han ta plass på den trone hvor Guds herlighet stråler; da skal alle folkeslag samles om ham, og han skal skille dem ut fra hverandre, som en gjeter skiller sauer fra geiter. Sauene skal han stille til høyre for seg, og geitene til venstre. Da skal kongen si til dem på sin høyre side: 'Kom, dere som min Far har velsignet, og ta i eie det rike som er gjort rede for dere fra verdens grunnvoll ble lagt! For jeg var sulten, og dere gav meg mat, jeg var tørst, og dere gav meg å drikke, jeg var hjemløs, og dere tok dere av meg, jeg var naken, og dere gav meg klær, jeg var syk, og dere kom for å se til meg, jeg var i fengsel, og dere kom og besøkte meg.' Da skal de rettferdige svare: 'Herre, når var det vi så deg sulten og gav deg mat? eller tørst, så vi gav deg å drikke? Når så vi deg hjemløs, og tok oss av deg, eller naken, og gav deg klær? Når har vi sett deg syk, eller i fengsel, og kommet og besøkt deg?' Og så skal kongen svare dem: 'Jo, det skal dere vite: At alt hva dere har gjort mot selv den ringeste av mine brødre, det har dere gjort mot meg.'»

Men så skal han si til dem på sin venstre side: 'Gå bort fra meg, forbannede, til den evige ild, som er gjort i stand for djevelen og hans engler. For jeg var sulten, men dere gav meg ingenting å spise, jeg var tørst, men dere gav meg ikke å drikke, jeg var hjemløs, men dere tok dere ikke av meg, jeg var naken, men dere gav meg ikke klær, jeg var syk og jeg var i fengsel, men dere kom ikke og så til meg.' Da skal også de svare: 'Herre, når har vi vel sett deg sulten, eller tørst, eller hjemløs, eller naken, eller syk, eller i fengsel, og latt være å komme deg til hjelp?' Og han skal svare dem: 'Jo, det skal dere vite: At alt hva dere har forsømt å gjøre, selv for den aller ringeste av disse her, det har dere forsømt å gjøre for meg.' Så skal disse siste gå bort til en evig straff, men de rettferdige til evig liv.»

Slik lyder Herrens ord.

Alle: Lovet være du, Kristus.

Preken

Her kan man benytte seg av den refleksjonen Cor unum har foreslått og som står oppført her. Etter prekenen følger en tid med stillhet, hvor alle ransaker sin samvittighet.

Paulus forteller oss at det ikke bare er våre kjærlighetsgjerninger, men hele vårt liv som er formet av Kristi død. Han døde for at vi ikke lenger skulle leve for oss selv, men for ham som døde og oppsto for oss. Kristus viser på korset at nåden er en gave og en overgivelse av seg selv for at andre skal få liv. Gud er selv denne uuttømmelige selvovergivelsen som alltid skaper nytt liv. Dette er grunnen til at Skriften kan fastslå at Gud «er kjærlighet» (1 Joh 4,8).

Det gamle testamentet bruker to ulike hebraiske begreper for å uttrykke Guds nåde. Det ene begrepet er *Hesed*. Dette betegner en ømhet som går hånd i hånd med trofasthet, og det viser seg på de stedene hvor det beskrives at Gud hersker eller råder. Helt konkret er dette når Gud inspirerer og bærer verdens historie: i skapelsesberetningen, i beretninger om frigjøring og i beretninger hvor Gud viser seg som forsynet (jfr. Salme 136,1.5-7.10-12.25-26).

Det andre begrepet er *Raam* (som har sin rot i et annet begrep – *Reem* som er betegnelsen på livmor, et organ som bærer frem nytt liv, jfr. 5 Mos 34,5-7). Dette er et begrep som knytter Guds verk til

livmoren, stedet hvor menneskets liv og kropp flettes sammen og blir til. Forstått på denne måten, er barmhjertighet en fornyende handling, en handling som gjenskaper.

Når man lever ved denne barmhjertigheten, får man nåde til stadig på nytt å fornyes og gjenfødtes. Som Paulus uttrykker det, det gamle vil falle bort og det nye vil fødes.

Barmhjertighet – gitt og mottatt – lar ikke ting være som de alltid har vært, men skaper alle ting nye. Apostelen kaller dette evig nye forholdet mellom Gud og oss for «forsoning». Det finnes ikke et område av våre liv som forblir uforandret når vi lever livet med Herren. Jubelårets nåde innebærer en mulig fornyelse av vår forsoning, støttet av Guds barmhjertige virke som rører ved hvert aspekt av våre liv: indre og ytre, våre konkrete mellommenneskelige forhold i familien, våre fellesskap, vårt forhold med de fattige, vårt forhold til opplevd urettferdighet (som vi kalles til å tilgi) og vårt forhold til påført urettferdighet (som vi kalles til å be om tilgivelse for), og vårt forhold til alle de vi omgir oss med til daglig.

«Hver gang vårt indre liv blir gjort til fange for sine egne interesser og bekymringer, finnes det ikke lenger rom for andre, ikke rom for de fattige. Guds stemme høres da ikke mer, den stillferdige gleden over hans kjærlighet kjennes ikke mer, og ønsket om å gjøre det som er godt svinner hen. Dette er en veldig ekte fare også for de troende. Det er mange som faller under dette og som dermed blir fulle av nag, sinte og giddeløse. Det er ikke en måte å leve et fullverdig og tilfreds liv. Det er ikke Guds vilje for oss, ei er det heller livet i Ånden, som har sin kilde i den oppstandne Kristi hjerte» (*Evangelii gaudium*, nr. 2).

I møte med faren for å redusere barmhjertighet til en følelse – vakker og nobel, men enda uhåndgripelig og indre – inviteres vi til å forvandle oss selv til ekte barmhjertighet, slik at vi kan føde og gjenskape nytt liv kontinuerlig. Den guddommelige skaperakten av kjærlighet ut fra intet, er gjenspeilet og på mange måter fortsatt i de barmhjertighetsgjerninger Jesus lister opp i evangeliet. I tillegg til følelsen av å bli tatt imot og av indre medfølelse, handler det aller mest om å la våre hjerter formes i det vi utfører de handlingene som vi ser i evangeliene og som er effekter av Jesu medlidenhet (Matt 9,36s; 14,14; 15,32; Mark 1,41; Luk 7,13s).

Vi kan derfor benytte den muligheten dette hellige året gir til å forsones oss med Kristus, til nok en gang å gi ham mer plass i livene våre, til å tryggle og be til ham om hans barmhjertighets nåde, og til å la denne nåden få virke i oss som en kilde til fornyelse.

Takket være hans oppstandelse, er ikke Jesus en hendelse i fortiden, men vår nåtid. Han er her og nå i sin konkrete menneskelighet, som han selv lærte oss at vi kunne gjenkjenne i «disse mine minste» (Matt 25,40.45). Dette uttrykket viser først og fremst til Kirken – hans mystiske legeme – men også til de fattige, de trengende, og mer generelt til de som er vår neste til enhver tid. Hvem er vi kalt til å være neste for i dag?

I sitt budskap for fastetiden i år, siterer paven bullen *Misericordiae Vultus*, og sier: «[Våre barmhjertighetsgjerninger] er et arbeid som minner oss om at troen kommer til uttrykk i konkret handling i hverdagen for å hjelpe vår neste både fysisk og åndelig: ved å gi mat, besøke, trøste og undervise... For i den fattige «blir Kristi kropp synlig, gjennom de torturerte, de sønderknuste, de plagede, de underernærte og flyktningene... for at de kan få vår anerkjennelse, omsorg og nærhet» (nr. 3). Det er kun ved å virke gjennom kjærlighet at vi kan lære å kjenne Guds sannhet: «og hver den

som elsker, er født av Gud og kjenner Gud... for Gud er kjærlighet» (1 Joh 4,7-8). «Det er kjærlighet som ikke bare skaper det gode, men som også gir en å delta i Guds eget liv: Faderen, Sønnen og Den hellige ånd. For den som elsker lengter etter å gi seg selv» (Johannes Paul II, *Dives in Misericordia*, nr. 7).

Utdraget fra Matteusevangeliet – som er inspirasjonskilden for barmhjertighetens gjerninger – er derfor en klar henvisning til vårt behov for samvittighetsransakelse og omvendelse. Vi må i dag spørre oss selv om vi har gjenkjent og elsket Kristus i våre trengende brødre og søstre.

Det er viktig at våre åndelige og fysiske barmhjertighetsgjerninger klart uttrykker den håpsdimensjonen som gir troen substans og utholdenhet, for det er dette som opprettholder disse barmhjertighetsgjerningene. Disse har sin opprinnelige struktur i Guds treenige kjærlighet, og deres kilde og modell er Kristi absolutte selv-overgivelse.

Uten denne innsikten ville våre barmhjertighetsgjerninger ikke være i stand til å bære over tid. Vi ville ikke kunne åpne oss for å omfavne den gaven det er å gjenskapes til nye skapninger. Våre barmhjertighetsgjerninger ville være små øyeblikk av trøst, men uten en høyere profetisk dimensjon.

Så følger den generelle syndsbekjennelsen.

Prest: Bekjenn nå alle deres synder og be for hverandre, slik at dere må motta tilgivelse og legedom.

Alle: Jeg bekjenner for Gud, den allmektige, og for dere alle, at jeg har syndet meget i tanker og ord, gjerninger og forsømmelser, ved min skyld.

Ved disse ord slår de seg for brystet. Så fortsetter de:

Derfor ber jeg den salige Jomfru Maria, alle engler og hellige, og dere alle: Be for meg til Herren, vår Gud.

Deretter følger påkallelsen av Guds nåde og tilgivelse.

Prest: Herren er rik på miskunn. Han renser våre hjerter for synd og leder oss til den frihet kun han kan gi når vi erkjenner vår skyld. La oss be om hans tilgivelse og legedom får de sår synd har påført oss og Kirken.

Lektor: Gi oss nåde så vi sannelig kan vende om. Kyrie eleison.

Alle: Kyrie eleison.

Lektor: Tilgi dine barn som bekjenner sine synder, og gjenoppsett i dem det fulle fellesskap med din Kirke. Kyrie eleison.

Alle: Kyrie eleison.

Lektor: Forny dåpens nåde i dem som har tapt den ved synd. Kyrie eleison.

Alle: Kyrie eleison.

Lektor: Ønsk dem på ny velkommen til ditt bord, og forny deres ånd med håp i det evige liv. Kyrie eleison.

Alle: Kyrie eleison.

Lektor: Bevar dem trofaste i din tjeneste og til dine sakramenter. Kyrie eleison.
Alle: Kyrie eleison.

Lektor: Forny din kjærlighet i dere hjerter, styrk dem i lydigheten til dine bud, og berik dem med dine gaver og Åndens hjelp. Kyrie eleison.
Alle: Kyrie eleison.

Prest: Frelseren leder oss mot Gud ved sitt eksempel. La oss forene våre bønner med hans, idet vi ber.

Alle: Fader vår, du som er i himmelen!
Helliget vorde ditt navn.
Komme ditt rike.
Skje din vilje, som i himmelen så og på jorden.
Gi oss i dag vårt daglige brød.
Og forlat oss vår skyld, som vi og forlater våre skyldnere.
Og led oss ikke inn i fristelse, men fri oss fra det onde.

Prest: Allmektige Gud, stå dine tjenere bi og trekk dem stadig nærmere deg, de som i din Kirke bekjenner at de er syndere. Ved Kirkens tjeneste, fri dem fra all synd, slik at de fornyet i ånden kan synge din pris. Ved Kristus, vår Herre.

Alle: Amen.

Her kan man legge inn individuelle skriftemål, før man igjen samles til avslutning.

Prest / lektor / alle: (Lk 1, 46-55)

Min sjel opphøyer Herren,
min ånd fryder seg i Gud, min frelser,
han som har sett til sin ringe tjenerinne.
For se, fra nå av skal alle slekter prise meg salig.
Store ting har han gjort mot meg, han den mektige.
Hellig er hans navn.
Hans miskunn varer fra slekt til slekt
mot dem som frykter ham.
Han gjorde storverk med sin sterke arm,
han spredte dem som gikk med hovmotstanker.
Han støtte herskere ned fra tronen
og opphøyet de ringe.
Sultne mettet han med gode gaver,
rikfolk ble sendt tomhendt bort.
Han tok seg av Israel, sin tjener,
for han kom i hu sin miskunn.
Slik han hadde lover våre fedre:
Abraham og hans ætt til evig tid.

Prest: La oss be.

Gud vår Far, du har vist oss din miskunn og gjort oss til en ny skapning i din Sønn. Gjør oss til synlige tegn på din uendelige kjærlighet for hele verden. Ved Kristus, vår Herre.

Alle: Amen.

Velsignelsen

Prest: Herren være med dere.

Alle: Og med din ånd.

Prest: Den allmektige Gud, † Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd velsigne dere alle.

Alle: Amen.

Prest: Gå med fred.

Alle: Gud være lovet.

II. Gruppesamtaler

Under følger punkter som kan brukes som utgangspunkt for samtaler i mindre grupper. Man bør legge dette opp på en slik måte at det gir rom for ettertanke og deling. Den som fasiliterer bør passe på at det ikke fokuseres på å finne «riktige» svar, men at spørsmålene åpner for refleksjon i fellesskap. Man kan gjerne gjennomføre disse samtalene to og to.

1. Hvordan kan vi hjelpe hverandre til å fornye vårt fokus på det kjærlighetsmysteriet Kristi liv og død er? Hvordan kan vi hjelpe hverandre til å se at dette fører oss til nytt liv, og setter oss i stand til både å motta og å vise barmhjertighet samtidig som det er i stand til å overvinne vår dødsangst?
2. Hva er de største hindringene vi erfarer på vår omvendelse til den kjærlighet vi betrakter hos Kristus? Hvilken frykt er det som hindrer at vi gir oss selv?
3. Hvilke åndelige og fysiske barmhjertighetsgjerninger synes vi er de mest krevende i møte med de utfordrende situasjonene vi står i?
4. Hvilken forsoning som er nødvendig for vårt liv i Kristus er det vi hindrer eller ikke tillater at finner sted?
5. Hvordan kan vi fornye vår diakonale tjeneste i lys av Kristi barmhjertighet, som er den levende enheten mellom sannhet og kjærlighet?

III. Eukaristifeiring

Der det er mulig, bør eukaristien feires i en kirke hvor det er opprettet en dør for jubelåret. I så fall bør man innlede eukaristifeiringen med å la inngangsprosesjonen gå gjennom denne døren. Under messen bruker man ukedagens lesninger og bønnene fra messen *For å be om kjærlighet*.⁶ Bønnene for messen står under.

Inngangsvers

Herren sier: Jeg vil ta bort deres stenhjerte
og gi dere et hjerte av kjød, og min ånd vil jeg gi inne i dere;
og dere skal være mitt folk, og jeg vil være deres Gud.

Esek 36, 26.27.28

Kirkebønn

Herre, tenn din kjærlighets ild i våre hjerter,
så vi i alle ting søker det som er deg til behag,
og elsker deg i våre brødre og søstre.
Ved vår Herre...

Bønn over offergavene

Herre, helliggjør i nåde disse offergaver,
og hjelp oss til å utbre din kjærlighet til alle mennesker.
Ved Kristus, vår Herre.

Kommunionsvers

Nå blir de stående disse tre: tro, håp og kjærlighet,
men størst blant dem er kjærligheten.

1 Kor 13, 13

Slutningsbønn

Herre, du som har mett oss med det ene brød fra himmelen,
vi ber deg: Fyll oss med Den Hellige Ånds nåde,
og gi oss del i din fullkomne kjærlighet.
Ved Kristus, vår Herre.

⁶ Messer for særlige anliggender, Missale på norsk, s. 825.

Pave Frans' bønn for Barmhjertighetens år

*Herre Jesus Kristus,
du som har lært oss å være barmhjertige
likesom den himmelske Far,
og som har fortalt oss at enhver som ser deg, ser Ham.
Vis oss ditt ansikt, så vil vi bli frelst.*

*Ditt kjærlighetsfylte blick befridde Sakkeus
og Matteus fra pengenes slaveri,
ekteskapsbrytersken og Maria Magdalena
fra å søke lykken kun i et skapt vesen;
det fikk Peter til å gråte etter sin fornektelse
og forsikret den angrende røveren om paradiset.
La oss alle oppfatte de ord du uttalte til den samaritanske kvinnen
som om de ble sagt til hver og en av oss:
«Om du kjente Guds gave!»*

*Du er den usynlige Faderens synlige ansikt,
ansiktet til den Gud som viser sin allmakt fremfor alt gjennom tilgivelse og barmhjertighet:
La Kirken være på jorden det synlige ansikt til hennes Herre, oppstått og forherliget.
Du ville at dine tjenere også skulle være kledd i svakhet,
for å kunne føle rettfærdig medlidenhet med dem som lever i uvitenhet og villfarelse:
la enhver som nærmer seg en av dem føle seg ventet, elsket og tilgitt av Gud.*

*Send din Ånd og hellige alle med Åndens salving,
slik at Barmhjertighetens jubelår kan bli et nådens år fra Herren,
og din Kirke med fornyet entusiasme bringe gledesbud til de fattige,
forkynne frihet for de fangne og undertrykte
og gi de blinde synet igjen.*

*Vi ber om dette på Marias, Barmhjertighetens Mors forbønn,
du som lever og råder med Faderen og Den Hellige Ånd i all evighet.*

Amen.

Barmhjertighetens gjerninger

Barmhjertighetsgjerninger er nestekjærlige handlinger hvor vi hjelper vår neste med det han trenger for legeme og sjel. Å undervise, gi råd, trøste og styrke er åndelige barmhjertighetsgjerninger, på samme måte som å tilgi og bære over med i tålmodighet. Fysiske barmhjertighetsgjerninger består særlig i å gi mat til sultende, husly til husløse, klær til dem som går i filler, besøke syke og fanger, begrave døde. (KKK 2447)

De syv fysiske barmhjertighetsgjerninger

1. Gi mat til de sultne
2. Gi drikke til de tørste
3. Gi klær til de nakne
4. Gi husly til de hjemløse
5. Besøke de syke
6. Besøke de som er i fengsel
7. Begrave de døde

De syv åndelige barmhjertighetsgjerninger

1. Gi råd til de tvilende
2. Lære de uvitende
3. Formane synderen
4. Trøste de sørgende
5. Tilgi krenkelser
6. Være overbærende med urett
7. Be for levende og døde